

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸
زمان آزمون: ۶۰ دقیقه
ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
نام دبیر:

نام استان/منطقه/مدرسه:
نام و نام خانوادگی:
نام پدر:
کد دانش آموز:

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

سؤال‌های آزمون هماهنگ کشوری درس فارسی پایه نهم خرداد ماه ۱۴۰۳ - نوبت صبح مهر آموزشگاه

این آزمون دارای ۱۶ سؤال است و در ۳ صفحه طراحی شده است.

عزیزتر از جانم!

تو در هر جای این مرز و بوم که باشی، چشم امید ایران زمینی و آینده را خواهی ساخت.
اینک جهان درونت را با آرامش و لبخند همیشگی‌ات زیباتر کن تا همچون ستاره‌ای بدرخشی.

ردیف	سؤال‌ها	شمارک
الف) معنی و مفهوم (۲/۵ نمره)	۱. معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
	الف) نام تو رخصت رویش است و طراوت	۰/۵
	ب) غنیمت شمر، جز حقیقت مجوی / که باری است فرصت، دگر بار نیست	۰/۷۵
	ج) نمی‌بینی که حکیم علیم در هر امری، آنچه به عمل آورده، همه موافق حکمت است؟	۰/۵
	د) غم مخور، فردا جاهیت خواهد بود، چنان‌که مقربان آسمان به تو نازند.	۰/۷۵
ب) معنای واژه (۱ نمره)	۲. در کدام یک از گزینه‌های زیر، واژگان مترادف دیده نمی‌شود؟ الف) آماده‌امر و نهی و فرمان باش ○ ب) مؤمن برای رهایی از گناه، بیش از گنجشک در قفس، تلاش می‌کند. ○ ج) جانم از سرور و شادمانی لبریز می‌شود. ○ د) دزد را کی زهره آن بود که گرد چادر او گردد؟ تو خود را مرنجان ای طرّار! ○	۰/۲۵
	۳. معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) از کمند آرزوها رست: ب) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است: ج) من هر روز چیزی از سیاره و از عزیمت او می‌فهمیدم:	۰/۷۵

سؤال‌های آزمون هماهنگ کشوری درس فارسی پایه نهم خرداد ماه ۱۴۰۳ - نوبت صبح - صفحه دوم

ج) درک مطلب (۲/۵ نمره)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	۴. با توجه به بیت‌های داده‌شده به سؤال‌ها پاسخ دهید. «میچ از ره راست، بر راه کج به چشم بصیرت به خود درنگر همی دانه و خوشه، خروار شد چو در هست، حاجت به دیوار نیست تو را تا در آینه، زنگار نیست ز آغاز، هر خوشه خروار نیست» الف) مفهوم کلی بیت دوم را بنویسید. ب) کدام بیت به ضرب‌المثل «قطره قطره جمع گردد، وانگهی دریا شود» اشاره دارد؟ ج) «از راه راست بر راه کج پیچیدن» چه مفهومی دارد؟
	۰/۲۵ ۰/۲۵	۵. متن زیر را بخوانید و به سؤال‌ها پاسخ دهید. «نعمت فراموشی در آدمی، اگر تأمل کنی، عظیم‌تر است از نعمت یادآوری. اگر فراموشی در آدمی نبود، هیچ کس از مصیبتی آرامش نمی‌یافت و کینه هیچ کس از سینه‌اش بیرون نمی‌شد و از هیچ یک از نعمت‌های دنیا بهره‌مند نمی‌شد؛ برای آنکه آسیب‌هایی که بر او وارد شده، همیشه در برابر او بود و امید نداشت که شخصی که دشمن اوست، از احوال او غافل گردد.» الف) کدام یک از نعمت‌ها، نسبت به دیگری برتری دارد؟ ب) کدام یک از بیت‌های زیر با متن بالا ارتباط مفهومی دارد؟ ۱) کمال است در نفس انسان، سخن / تو خود را به گفتار ناقص مکن ۲) جهان چون زلف و خال و خط و ابروست / که هر چیزی به جای خویش نیکوست
	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	۶. در هر یک از عبارت‌های زیر منظور از قسمت‌های مشخص‌شده را بنویسید. الف) شاهزاده به سوی روباه بازگشت که با او وداع کند. <u>وداع بسیار اندوه‌بار بود.</u> ب) نقل است آن شب که رابعه <u>در وجود آمد.</u> ج) چه بسیاری کسان که <u>لاف دوستی می‌زنند</u> اما در حقیقت، گرگ‌هایی در جامه گوسفندان هستند.
	۰/۵	۷. با توجه به ابیات زیر به سؤال‌ها پاسخ دهید. «مکن کاری که بر پا، سنگت آید / جهان با این فراخی، تنگت آید چو فردا نامه‌خوانان نامه خوانند / تو وینی نامه خود، ننگت آید» در بیت دوم به ترتیب منظور از «فردا» و «نامه‌خوانان» چیست؟ فردا: نامه‌خوانان:
د) دانش زبانی (۱/۵ نمره)	۰/۵ ۰/۵	۸. متن زیر را بخوانید و موارد خواسته‌شده را بنویسید. «اگر فقط سه روز برای دیدن، فرصت داشته باشی، چطور از بینایی‌ات استفاده خواهی کرد؟ و با ظلمتی که در شب سوم نزدیک می‌شود و این که می‌دانی خورشید هرگز دوباره برای تو طلوع نخواهد کرد، چطور آن سه روز گرانبها را خواهی گذراند؟» الف) وابسته پسین: ب) فعل مضارع اخباری: ج) واژه مشتق: د) واژه مرکب:
	۰/۲۵	۹. در کدام گزینه قید وجود ندارد؟ الف) آرام از کوچه‌ها می‌گذشت. ب) از دیدن ماه و ستارگان، درس خدشناسی می‌آموزم. ج) بعید
	۰/۲۵	۱۰. فعل «گفته بودم»، کدام یک از انواع فعل ماضی می‌باشد؟ الف) نقلی ب) التزامی ج) بعید

ادامه سؤال‌ها در صفحه سه

سؤال‌های آزمون هماهنگ کشوری درس فارسی پایه نهم خرداد ماه ۱۴۰۳ - نوبت صبح - صفحه سوم

۰/۲۵	۱۱. در بیت زیر، آرایه تضاد را مشخص کنید. مپیچ از ره راست، بر راه کج / چو در هست، حاجت به دیوار نیست	هـ) دانش ادبی (۱/۵ نمره)
۰/۲۵	۱۲. کدام گزینه «پرسش انکاری» دارد؟ الف) چو بفروختی، از که خواهی خرید؟ / متاع جوانی به بازار نیست ب) تا چند منزوی، در کنج خلوتی؟ / دربسته تا به کی، در محبس تنی؟	
۰/۵	۱۳. «آقای رضایی دبیر دبیرستان «حافظ» قافیه وردیف را این گونه آموزش داده است: «دوستان عزیزم، کلماتی که معمولاً در پایان مصراع‌ها یا بیت ها می آیند و در یک یا چند حرف با هم مشترکند قافیه هستند و گاهی کلماتی با معنای کاملاً یکسان پس از قافیه عیناً تکرار می شوند که ردیف نام دارند.» با توجه به این موضوع، ردیف و قافیه را در بیت زیر مشخص کنید. چشمه‌های خروشان تو را می‌شناسند موج‌های پریشان تو را می‌شناسند قافیه: ردیف:	
۰/۵	۱۴. آرایه ادبی هر بیت را از کمانک مقابل، انتخاب نمایید. الف) پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نبوتش گم شد (تلمیح - جناس) ب) آسمان از شوق، دف می‌زد / شطّ خرّمشهر، کف می‌زد (تشبیه - تشخیص)	
۰/۲۵	۱۵. من کیستم؟ «من شاعر و نویسنده معروف ایرانی در قرن نهم هجری هستم. کتاب‌های بهارستان و هفت اورنگ از آثار معروف من به شمار می‌آید.»	و) تاریخ ادبیات (۱ نمره)
۰/۷۵	۱۶. هر قسمت را به شاعر یا نویسنده آن وصل کنید. (یک مورد اضافی است). الف) شازده کوچولو ۱- عطار نیشابوری ب) گلستان ۲- آنتوان دوست اگزوپری ج) منطق الطیر ۳- سعدی ۴- ویکتور هوگو	
۱۰	جمع نمره‌ها	

لبخندتان همیشگی، دل‌های‌تان پر از آرامش

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

نام استان/منطقه/مدرسه:

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

کد دانش آموز:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸

زمان آزمون: ۶۰ دقیقه

ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح

نام دبیر:

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

مهر آموزشگاه

کلید آزمون هماهنگ کشوری درس فارسی پایه نهم خرداد ماه ۱۴۰۳ - نوبت صبح

این آزمون دارای ۱۶ سوال است.

همکارمهرپیشه‌ام!

صبوری‌ها و فداکاری‌هایت تا همیشه در یادها می‌ماند و لبخند رضایت تو در پس خستگی‌هایت، گرد سالیان دور را از تن می‌تکاند؛ لبخند بزن، ای آرامش کلاس درس! این کلید آزمون، صرفاً جهت هماهنگی خدمتتان تنظیم گردیده‌است و در فرایند تصحیح، نظر شما بزرگواران، ارجح است.

ردیف	پاسخ‌ها	شمارک
الف) معنی و مفهوم (۲/۵ نمره)	۱. معنی ابیات و عبارات (نظر تفسیری همکاران نیز محترم است):	
	الف) نام تو مانند اجازه‌ای است برای رویدن و شادابی. (درس ۱۳ ص ۹۸)	۰/۵
	ب) این فرصت زندگی را قدر بدان (از فرصت زندگی، بهره‌مند شو) و جز راستی و حقیقت به دنبال چیزی نباش؛ زیرا فرصت زندگی یک‌بار است و تکرار نمی‌شود. (درس ۳ ص ۲۶)	۰/۷۵
	ج) آیا توجه نمی‌کنی که خداوند دانا در هر کاری که شکل داده است؛ همه را مطابق دانش و آگاهی پدید آورده است؟ (درس ۱۴ ص ۱۰۷)	۰/۵
	د) ناراحت نباش. (۰/۲۵) در روز قیامت برای تو جایگاهی خواهد بود (۰/۲۵) که حتی فرشتگان آسمان هم به تو افتخار می‌کنند. (۰/۲۵) (درس ۱۱ ص ۸۴)	۰/۷۵
ب) معنی واژه (۱ نمره)	۲. گزینه «ب» الف) درس ۱۳ ص ۹۹ (امر و فرمان) ب) درس ۱۲ ص ۹۳ ج) درس ۱۷ ص ۱۳۱ (سرور و شادمانی) د) درس ۱۱ ص ۸۴ (دزد و طرّار)	۰/۲۵
	۳. الف) کمند: طناب، بند، رشته ضخیم و بلند (درس ۱۰ ص ۷۶) ب) تنبیه: آگاه ساختن کسی بر کاری، هوشیار کردن (درس ۱ ص ۱۳) ج) عزیمت: سفر کردن، رفتن، کوچیدن (درس ۱۷ ص ۱۲۶)	۰/۷۵
ج) درک مطلب (۲/۵ نمره)	۴. الف) مفهوم کلی بیت دوم: خودشناسی، بینش و آگاهی یافتن پیش از آلودگی به خطا و گناه ب) بیت «سوم» ج) مفهوم: «منحرف نشدن از راه راست و درست (گمراه نشدن و خطا نکردن)» (درس ۳ ص ۲۶)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
	۵. الف) نعمت فراموشی (درس ۱۴ ص ۱۰۵) ب) بیت «۲» (گزینه ۲) (درس ۱۴ ص ۱۰۵)	۰/۲۵
	۶. الف) وداع بسیار اندوه‌بار بود: خدا حافظی ناراحت‌کننده بود (جدایی دردناک بود). (درس ۱۷ ص ۱۳۰) ب) در وجود آمد: به دنیا آمد (متولد شد). (درس ۱۱ ص ۸۲) ج) لاف دوستی می‌زنند: ادعای دوستی و رفاقت می‌کنند (ظاهر و باطن‌شان یکی نیست). (درس ۴ ص ۳۱)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
	۷. فردا: قیامت (درس ۱۴ ص ۱۱۰) نامه‌خوانان: فرشتگان (درس ۱۴ ص ۱۱۰)	۰/۲۵

۰/۲۵	۸. الف) گرانبها (مبحث گروه‌های اسمی درس ۲ ص ۲۰)	د) دانش زبانی (۵/۱ نمره)		
۰/۲۵	ب) می‌شود، می‌دانی (مبحث فعل مضارع اخباری درس ۶ ص ۵۰)			
۰/۲۵	ج) دیدن (دید+ن)، بینا (بین+ا) (مبحث ساختمان کلمات درس ۱۶ ص ۱۲۱)			
۰/۲۵	د) گرانبها (گران+بها) (مبحث ساختمان کلمات درس ۱۶ ص ۱۲۱) متن صورت سوال: درس چهارم ص ۴۰			
۰/۲۵	۹. گزینه «ب» [قید در گزینه «الف»: «آرام» است] (درس ۱۴ ص ۱۰۸)	ه) دانش ادبی (۵/۱ نمره)		
۰/۲۵	۱۰. گزینه «ج» (درس ۱۲ ص ۹۴)			
۰/۲۵	۱۱. «راست # کج» (ضمناً دو کلمه در و دیوار نیز در این بیت می‌توانند به صورت ضمنی، متضاد باشند). (درس ۳ ص ۲۶)			
۰/۲۵	۱۲. گزینه «الف» (مبحث پرسش انکاری درس ۳ ص ۲۷)			
۰/۵	۱۳. «خروشان و پریشان»: قافیه / «تو را می‌شناسند»: ردیف (مبحث قافیه و ردیف درس ۱۳ ص ۱۰۰)	و) تاریخ ادبیات (۱ نمره)		
۰/۵	۱۴. الف) تلمیح (درس ۴ ص ۳۲) / ب) تشخیص (درس ۱۰ ص ۷۸)			
۰/۲۵	۱۵. عبدالرحمن جامی (قسمت اعلام ص ۱۴۹)			
۰/۷۵	۱۶. الف) شازده کوچولو: آنتوان دو سنت اگزوپری (قسمت اعلام ص ۱۵۰) ب) گلستان: سعدی (قسمت آثار ص ۱۵۷) ج) منطق الطیر: عطار نیشابوری (قسمت اعلام ص ۱۵۱)			
۱۰	جمع نمره‌ها			

لبخندتان آرزوی ماست.